

FOUNDATION FOR E-BUSINESS AND TRADE PROCEDURES

*Årsrapport
NorStella
2008*

19.mars 2009

Styrets beretning

NorStellas visjon er som tidligere at næringsliv og offentlig sektor skal få en større verdiskapning ved hjelp av elektronisk samhandling og harmoniserte forretningsprosesser. NorStella skal ha et helhetlig perspektiv ved at vi både fokuserer nasjonalt og på tvers av landegrensene.

Målet er at flest mulige private og offentlige virksomheter skal kunne samhandle elektronisk i et sømløst, sikkert teknologisk miljø. Alle aktivitetene i NorStella skal bidra til å realisere dette målet.

NorStella endret strategi fra og med 2008 ved å fokusere sterkere på å etablere og delta i konkrete nasjonale og internasjonale prosjekter hvor elektronisk samhandling er i fokus. Denne endringen var basert på ønsket om å gi mer konkrete og synlige bidrag til våre medlemmer. Formålet er å vise hvordan åpne, internasjonale standarder til elektronisk samhandling kan brukes i praksis og med høy verdi for deltagerne.

Dette har gitt seg positivt utslag for våre aktiviteter i 2008:

- Det EU-finansierte ShortseaXML har levert 4 nye standardiserte ehandelsmeldinger som nå tas i bruk av ca. 40 europeiske sjøtransportører
- Utbredelsen av den nasjonale standarden e2b øker stadig. Samtidig har NorStella bidratt til å lage standardisert Utvekslingsavtale mellom Fakturautsteder og Fakturamottager, og at det er etablert en felles, standardisert Samtrafikkavtale mellom de ledende ikke-finansielle meldingsformidlerne. .
- NorStella har på oppdrag av eSporings-prosjektet levert en utredning om hvilken forvaltningsform som vil være den mest hensiktsmessige for den fremtidige nasjonale infrastruktur for esporing.
- Det er gjennomført en rekke rådgivningsoppdrag for eksport- og importbedrifter om rammebetingelser for internasjonal handel
- Meldingshåndbøker for Transittmeldinger er på oppdrag fra Toll- og avgiftsdirektoratet, nå oppdatert.

Den Samarbeidsavtalen med Standard Norge som ble inngått i mars 2007, er videreført i en noe annen form i 2008: NorStella og eforum har i 2008 hatt felles medlemstilbud og – kontingent, administrert av NorStella, samt at NorStella skulle inngå i Standard Norges Råd for IKT-standardisering. Standard Norge har sagt opp avtalen for 2009. Det vil derfor i 2009 ikke være noe formalisert samarbeid mellom de to, men mer uformelt og fra sak til sak.

NorStella får stadig større internasjonal betydning og oppmerksomhet. Adm. dir. Arild Haraldsen ble valgt som vice chair i Bureau UN/CEFACT på siste formelle FN-møte i Geneve i september.

Området Internasjonal handelsforenkling (trade facilitation) har tatt seg kraftig opp i 2008 med flere åpne og bedriftsinterne kurs, samt rådgivning overfor enkeltbedrifter. Utvalget for internasjonal handelsforenkling har avlagt flere uttalelser som mottagende departementer har satt stor pris på. Internasjonalt har vi bla. deltatt i UN/CEFACTs arbeid med en "Trade Facilitation Implementation Guide" for utviklingsland.

NorStella har fått 19 nye medlemmer i 2008. Aktivitetene og regnskapet for 2008 er i samsvar med de aktivitets- og budsjettmessige målsetningene en har hatt for inneværende år.

Administrasjonens beretning

1. VISJON OG MÅL

NorStella skal være det ledende kompetansemiljø på elektronisk samhandling basert på åpne, internasjonale standarder og harmoniserte forretningsprosedyrer.

Vi skal bidra til at næringsliv og offentlig sektor får en større verdiskapning ved hjelp av elektronisk samhandling. NorStella skal ha et helhetlig perspektiv på elektronisk samhandling ved at vi både fokuserer nasjonalt og på tvers av landegrensene.

Målet er at flest mulige private og offentlige virksomheter skal kunne samhandle elektronisk i et sømløst, sikkert teknologisk miljø.

2. Strategi for 2008

NorStella endret sin strategi i 2008 ved å legge større vekt på å etablere og delta i direkte prosjektrelaterte aktiviteter. På den måten gir vi våre medlemsbedrifter en større direkte verdi av elektronisk samhandling gjennom konkrete aktiviteter og prosjekter.

Virkemidlene for å oppnå disse resultatene er

- Prosjektrelaterte aktiviteter og direkte rådgivning til den enkelte medlemsbedrift
- Kunnskapsformidling gjennom kurs/seminar og åpne frokostmøter
- Nettverks- og utvalgsarbeid
- Internasjonal deltagelse i standardiseringsorganisasjon for å oppnå direkte påvirkning på utviklingen

Vi opplever meget positiv mottagelse i markedet og hos våre medlemmer for denne mer fokuserte strategien. Den har også bidratt til sterkere faglig utvikling av den enkelte ansatte.

3. Prosjektaktiviteter

3.1 Utbredelse av standard efaktura

NorStella overtok sammen med GS1 sekretariatsfunksjonen for **e2b Forum** (www.e2b.no) i 2007 og har videreført dette arbeidet i 2008. Vi har her oppnådd:

- Etablert basis e2b format som får stadig større anvendelse
- Etablert en standardisert Utvekslingsavtale mellom Fakturautsteder og Fakturamottager
- Avholdt godt besøkte frokostmøter om e2b som har bidratt til markedsføringen av formatet

Resultatet er at e2b-formatet nå er etablert som en nasjonal standard som stadig flere bedrifter benytter seg av, og som også anvendes som grunnlag for bankenes tilsvarende produkt til bedriftene.

Vi etablerte også et bransjefelleskap mellom de ikke-finansielle meldingssentralene (www.b2bConnect.no) i 2007 som er videreført i 2008. Resultatet har blitt

- En felles, standardisert Samtrafikkavtale som sikrer sømløs overføring av ehandelsmeldinger mellom Utsteder og Mottager

NorStella deltok også sammen med Handelskammaren i Warmland i et EU-finansiert prosjekt for å sammenligne erfaringer med bruk av efaktura i kommunesektoren i Sverige (Warmlands-regionen) og Norge. Resultatet har blitt en erfaringsrapport som ble presentert på et større E-faktura seminar i Oslo i september 2008.

NorStella deltar aktivt i det internasjonale standardiseringsarbeidet på dette området gjennom det nordiske initiativet NESUBL, og det europeiske prosjektet BII. Målet er å få laget en global standard basert på e2b formatet i samarbeid med UN/CEFACT.

3.2 ShortseaXML-prosjektet

NorStella fikk i 2006 prosjektansvaret for et EU-finansiert prosjekt om utvikling og bruk av standardiserte ehandelsmeldinger for kort sjøtransport i Europa. Prosjektet har vært en stor suksess og ble avsluttet 15. september i 2008.

Resultatet har blitt 4 standardiserte ehandelsmeldinger som ca. 40 europeiske bedrifter nå har startet implementeringen av. Vi har også opplevd etterspørsel etter disse meldinger fra transportører som har frakt over Middelhavet fra EU til Afrika, og også fra asiatiske land (Taiwan, Japan og Korea).

Meldingene er nå i ferd med på bli akseptert som internasjonale standarder godkjent av FN-organet UN/CEFACT.

Det er nå etablert en europeisk brukergruppe i regi av NorStella for bruk og videreutvikling av meldingene.

Vi har også på oppdrag fra Samferdselsdepartementet utarbeidet Veiledere til bruk av ShortseaXML-meldingene basert på den standardiserte beskrivelsen av roller i transportkjeden som Norge har utviklet (ARKTRANS).

3.3 eSporings-prosjektet

eSporingsprosjektet ble etablert i 2008 som et samarbeid mellom de private matvareprodusentene og offentlige tilsynsmyndigheter. Prosjektet skal lage en felles infrastruktur for sporing på tvers av verdikjedene. NorStella har på oppdrag fra prosjektet gjennomført en utredning av hvilken forvaltningsmodell som vil være mest velegnet for driften av denne infrastrukturen når den står ferdig i 2010.

3.4 Bedriftsrådgiving internasjonal handel

NorStella har i løpet av året trappet opp vesentlig sitt engasjement for rådgivning overfor norske eksport- og importbedrifter om internasjonale handelsbetingelser, og har gjennomført en rekke bedriftsinterne oppdrag innenfor dette området.

Etterspørselen etter denne type rådgivningsvirksomhet er sterkt økende, og vil ventelig bli ennå mer etterspurt som følge av nedgangen i internasjonal økonomi. Det vi konkret bidrar med i denne forbindelse er å gi medlemsbedriftene større innsikt og forståelse for prosedyrene innen internasjonal handel, slik at eksport og importbedrifter kan utføre denne handelen sikrere og mer effektivt.

3.5 Deltagelse i Fornyingsdepartementets Standardiseringsråd

NorStella har som et viktig strategisk mål å bidra til datasamordning og bruk av IT-standarder i offentlig sektor, og deltar derfor i Fornyingsdepartementets Standardiseringsråd.

NorStella tok initiativ til å arrangere et åpent høringsmøte om det offentlige forslag til SOA-arkitektur i samarbeid med Ressursnettverk for eforvaltning, samt et åpent møte med om semantikk i offentlig sektor sammen med Semicolon-prosjektet. Begge aktivitetene hadde meget stor deltagelse.

4. Kunnskapsformidling/kursvirksomhet

NorStella har økt vesentlig sitt tilbud om kurs og seminarer, og har arrangert kurs i

- EDIFACT
- XML – grunnleggende og videregående opplæring både teknisk og i anvendelse
- Informasjons- og prosessmodellering
- SOA /Web Services
- NESUBL
- Dokumenthåndtering i internasjonal handel
- Internasjonale leverings- og transportbetingelser – internasjonal handel
- Remburs og betalingssikring

I tillegg har vi holdt flere bedriftsinterne kurs.

Kursene og seminarene får gjennomgående meget god evaluering.

Vi har også i år vært del-arrangør av Semantic Days i Stavanger, samt for arrangementene Topic Maps og GetOpen.

5. Fagutvalg og nettverksbygging

NorStella har i 2008 videreført sitt nettverksarbeid gjennom følgende fagutvalg:

InterOp-utvalget

InterOp-utvalget har som formål å sette søkelyset på ”semantisk interoperabilitet”, dvs. bruk av åpne standarder i en konkret sammenheng hvor også metadata, semantikk og prosesser er en del av den elektroniske samhandlingen. Utvalget har utarbeidet en rapport som sammenligner ulike semantiske teknologier – SIM-rapporten. Den rapporten er levert til EUs portal-satsing på semantisk interoperabilitet innenfor offentlig sektor, og er blitt publisert der, se www.semic.eu.

Vi har også deltatt i EUs arbeid med eGovShare som også er et prosjekt om bruk av semantikk i og mellom offentlig sektor i Europa. NorStella har sammen med semic.eu-prosjektet tatt initiativ til å holde en europeisk konferanse om bruk av semantikk i offentlig sektor i europeiske land, med deltagelse fra Tyskland, Frankrike, Italia, Danmark og Norge. Konferansen vil ventelig bli holdt i Berlin til høsten.

Utvalget vil fremover satse mer på å fremstille semantisk interoperabilitet i en mer praktisk form for brukere, og i den forbindelse utarbeide en ”Modenhets-matrise” for bruk av semantiske teknologier. Utvalget vil følge få et mer praktisk innhold heretter med deltagelse også av brukergrupper.

Fagutvalg for Fri programvare (FriProF)

Utvalget har i løpet av første halvår hatt flere møter. Utvalget har hatt et samarbeid med Senter for Fri Programvare (FriProg), og deltok blant annet med innlegg på deres konferanse 8. og 9. april som samlet over 500 deltagere.

NorStella har også finansiert en vurdering av 6 fri programvarer ved bruk av den internasjonalt anerkjente rating-metodikken BRR. Resultatet er lagt ut på vår <http://wiki.freecode.no/norstella/>, og på FriProgs Delingsbazar, se <http://www.delingsbazaren.no/>

Utvalg for internasjonal handelsforenkling

Hele ni av tolv utvalgsmedlemmer er nye. Dette og et gjennomgående sterkt engasjement for internasjonal handelsforenkling blant deltakerne har vært med på å skape ny driv og engasjement i utvalgsarbeidet. Utvalget har hatt flere møter i år og har avgitt uttalelser om nye sikkerhetsregler i internasjonal handel, kommende regelverk om internasjonale leveringsbetingelser, forvaltningen av norsk landbruksimport og krav til stempling og undertegning av handelsdokumenter ved eksport (legalisering). Utvalget har særlig engasjert seg i spørsmålet om innføring av nye sikkerhetsregler ved eksport og import.

FEST

Det har kun vært avholdt et møte i FEST (Forum for elektronisk samhandling i transport-bransjen) i påvente av resultatene fra ShortseaXML-prosjektet. NorStella har nå etablert en europeisk brukerguppe for ShortseaXML i Amsterdam. Det norske FEST-utvalget vil inngå som en del av denne.

6. Internasjonal deltagelse

Adm. direktør i NorStella ble på UN/CEFACT PLenary-møte i Geneve i september valgt til Vice Chair til Bureau, etter anbefaling fra Fornyingsdepartementet. Det er første gang en nordmann innehar en slik posisjon.

NorStellas deltar aktivt i relevante internasjonale standardiseringsorganisasjoner som UN/CEFACT, CEN/ISSS, samt i EFTAS/EØS Ekspertgruppe for internasjonal handelsforenkling.

7. Administrativt

Deltagerforum

NorStella arrangerte sitt årlige Deltagerforum 16. april. Deltagerforum ble innledet med orientering om arbeidet med nye sikkerhetsforskrifter ved eksport til EU ved Toll- og avgiftsdirektoratet, samt om Orklas strategi for utbredelse av efaktura.

Nytt medlem av styret ble adm. dir. Trine Tveter, Standard Norge. Styret består nå av:

- Jostein Håøy, Logica (styreleder) (2 år)
- Øyvind Gjørven, NAV (2 år)
- Jørn Tore Bernø Larssen, Orkla (2 år)
- Trine Tveter, Standard Norge (2 år)
- Annlaug Haugvik, Kavli International AS, (1 år)
- Grethe Larsen Søly, DnBNor, (1 år)
- Paul Chaffey, Abelia (1 år)

Administrasjon:

Administrasjonen har i 2008 bestått av:

- Adm. dir. Arild Haraldsen
- Seniorrådgiver Olav Hermansen
- Prosjektleder Mariann Sundvor
- Rådgiver Bao Nguyen

- Kurs/seminaransvarlig Trine Uldal (deltid)

Ny medarbeider er ansatt fra 1.1.2009 Per Bratterud fra Mattilsynet.

NorStella har kontorfellesskap i REGUS, som ivaretar de nødvendige kontorstøttefunksjonene. Visma Services utfører regnskapsføring og lønnsadministrasjon. BDO Noraudit er engasjert som revisor.

8. Økonomi

Stiftelsen har et økonomisk resultat for 2008 på kr. 833 045,- før finansinntekter. Tilsvarende tall fra i fjor var kr. 282 925,-.

Det vises for øvrig til revidert regnskap som vedlagt i årsrapporten og hvor balansen pr. 31.12. 2008 viser en samlet egenkapital på kr. 4 051 031,-. Tilsvarende tall fra 2007 var kr. 2 563 083,-.

Tilleggsopplysninger med henvisning til regnskapslovens krav:

- Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2008 er satt opp under denne forutsetning.
- Stiftelsens drift medfører ingen påvirkninger på det ytre miljø.
- NorStella arbeider aktivt for å oppnå likestilling i sine utvalg, råd og styre.

Styret

Jostein Håøy	Paul Chaffey	Annlaug Haugvik	Øyvind Gjørven
	Trine Tveter	Grethe Larsen Søly	Jørn T.B. Larssen

Vedlagt følger

1. Revidert regnskap for 2008.
2. Balanse pr. 31.12.2008.

FORKORTELSER:

- ARKTRANS – Arkitektur for Transport; en nasjonal standard for rollebeskrivelsen i transportkjeden
- BII – Business Interoperability Interface, et EU-prosjekt for samhandling mellom offentlig sektor og privat næringsliv
- CEN/ISSS – den europeiske standardiseringsorganisasjonen
- EDIFACT – Electronic Data Interchange For Administration, Commerce and Transport; en standard for elektronisk samhandling utarbeidet av UN/CEFACT
- eGovShare – electronic Government Sharing, et EU prosjekt som ser på hvordan en kan bygge opp felles begreper innen offentlig forvaltning på tvers av landegrensener i Europa
- FEST – Forum for Elektronisk Samhandling Transport
- FriProF – utvalg for Fri Programvare
- InterOp – forum for interoperabilitet, dvs. elektronisk samhandling
- NESUBL – Northern European Subset UBL, det nordiske initiativet for internasjonal standarder for efaktura

- Semantikk – felles begrepsforståelse
- SIM – Semantic Interoperability Management – en rapport fra InterOp-utvalget som sammenligner ulike semantiske teknologier SOA – Service Oriented Architecture, tjenesteorientert IT-arkitektur
- UN/CEFACT – FN-organ for elektronisk samhandling og harmonisering av internasjonale handelsprosedyrer
- XML – eXtended Message Language, et metaspråk for utvikling av IT-standarder